

Số: 02/2023/QĐST-VDS

Tam Điệp, ngày 20 tháng 7 năm 2023

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi
TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ TAM ĐIỆP, TỈNH NINH BÌNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: ông Vũ Ngọc Tú

Thư ký phiên họp: bà Nguyễn Hà Trang

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Tam Điệp tham gia phiên họp:
bà Trịnh Thị Huế - Kiểm sát viên.

Ngày 20 tháng 7 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Tam Điệp mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 01/2023/TLST-VDS ngày 28 tháng 02 năm 2023 về việc tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 02/2023/QĐST-DS ngày 06 tháng 7 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- **Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:** chị Nguyễn Thị Nh, sinh năm 1974; địa chỉ: thôn T, xã Q, thành phố T, tỉnh Ninh Bình. (có mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 01/12/2022 và trong quá trình giải quyết việc dân sự, người yêu cầu giải quyết việc dân sự chị Nguyễn Thị Nh đều trình bày:

Anh Nguyễn Văn H, sinh năm 1971, địa chỉ: thôn T, xã Q, thành phố T, tỉnh Ninh Bình là con thứ 1/3 trong gia đình, có tiền sử sản khoa, nhi khoa bình thường, học hết lớp 7/10. Năm 1993 anh Nguyễn Văn H kết hôn với chị Nguyễn Thị Nh và sinh được 02 con phát triển khỏe mạnh, bình thường.

Từ năm 1999 anh H có biểu hiện thay đổi tính tình, nói nhiều, nói linh tinh, lắm bả cười một mình, hay gây gổ với hàng xóm, bỏ đi lang thang, có hoang tưởng bị hại, hoang tưởng bị theo dõi và hoang tưởng tự cao, có ảo thanh bình, ảo thanh xui khiến. Gia đình đã đưa anh Hạnh đi điều trị tại bệnh viện Tâm thần tỉnh Ninh Bình 4 lần và điều trị tại bệnh viện Tâm thần Trung Ương 1 lần. Từ tháng 6/2004 đến tháng 4/2022 anh H được quản lý và cấp thuốc tại Trạm y tế xã Q; từ tháng 5/2022 anh H được tiếp nhận vào Trung tâm phục hồi chức năng tâm thần

tỉnh Ninh Bình. Do đó, chị Nguyễn Thị Nh yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Văn H mất năng lực hành vi dân sự.

Anh Nguyễn Văn H đã được đi giám định tâm thần, tại bản Kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo trung cầu số 129/KLGĐ, ngày 26/6/2023 kết luận anh Nguyễn Văn H bị bệnh Tâm thần phân liệt thể paranoid, bệnh ở giai đoạn thuyên giảm. Anh H có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi do vậy ngày 6/7/2023 chị Nh thay đổi yêu cầu giải quyết ban đầu. Đề nghị Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Văn H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định chị Nguyễn Thị Nh là vợ anh H là người giám hộ cho anh H, thay H thực hiện các giao dịch dân sự và đại diện cho anh H trước pháp luật khi cần thiết.

Tại biên bản lấy lời khai ngày 16/3/2023 chị Nguyễn Thị H và ông Phạm Văn Th là hàng xóm của anh H đều trình bày: anh Nguyễn Văn H có biểu hiện bất thường từ năm 1999, dễ nổi khùng, hay cáu giận vô cớ, nói nhiều, nói linh tinh, hay gây gổ với hàng xóm, có hành vi đánh người, hay bỏ đi lang thang.

Biên bản xác minh ngày 16/3/2023 tại UBND xã Q, ông Phạm Văn M đại diện thôn T, xã Q cung cấp như sau: anh Nguyễn Văn H sinh sống tại thôn T từ khi còn nhỏ, khi sinh ra anh H phát triển về thể chất và trí tuệ bình thường. Đến năm 1999 thì anh H bắt đầu có một số biểu hiện nói nhiều, nói linh tinh, hay lảm bảm một mình, cáu giận vô cớ, gây gổ với hàng xóm, có hành vi đánh người, bỏ nhà đi.

Biên bản xác minh ngày 16/3/2023 tại Trạm y tế xã Q, thành phố T ông Nguyễn Văn L trạm trưởng trạm y tế cung cấp như sau: anh Nguyễn Văn H là đối tượng bị bệnh tâm thần được quản lý, điều trị tại trạm y tế xã từ tháng 6/2004 đến tháng 4/2022.

Ngày 21/3/2023 Trung tâm Phục hồi chức năng tâm thần tỉnh Ninh Bình xác nhận anh Nguyễn Văn H đang được quản lý, nuôi dưỡng, chăm sóc, điều trị, phục hồi chức năng tâm thần tại trung tâm từ tháng 5/2022. Biểu hiện của anh H hưng phấn ngôn ngữ, nói nhiều, không chủ đề, hoang tưởng tự cao, tự cho mình tài giỏi; năng lực định hướng rối loạn; cảm xúc hưng phấn, vui vẻ; anh H tỉnh, tiếp xúc được.

Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Tam Điệp phát biểu ý kiến về việc tuân theo pháp luật tố tụng của Thẩm phán, Thư ký phiên họp trong quá trình giải quyết việc dân sự là đúng; việc tuân theo pháp luật tố tụng của đương sự đã thực hiện đúng quy định của pháp luật. Quan điểm về việc giải quyết nội dung việc dân sự:

Áp dụng khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 149, Điều 367, Điều 369, Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

Áp dụng các Điều 23, 46, 47, 48, 49, 57, 58 của Bộ luật Dân sự năm 2015;

Áp dụng Điều 15 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án;

1/ Chấp nhận yêu cầu của chị Nguyễn Thị Nh

Tuyên bố anh Nguyễn Văn H, sinh năm 1971; địa chỉ: thôn T, xã Q, thành phố T, tỉnh Ninh Bình là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

2/ Về giám hộ: chỉ định chị Nguyễn Thị Nh là người giám hộ của anh Nguyễn Văn H.

3/ Về lệ phí: chị Nguyễn Thị Nh phải chịu lệ phí yêu cầu giải quyết việc dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Tam Điệp, tỉnh Ninh Bình nhận định:

[1] Về tố tụng: đây là việc dân sự về yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Người bị yêu cầu tuyên bố có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là anh Nguyễn Văn H, sinh năm 1971; địa chỉ: thôn T, xã Q, thành phố T, tỉnh Ninh Bình, theo quy định tại khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự, việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Tam Điệp, tỉnh Ninh Bình.

[2] Về quyền yêu cầu: chị Nguyễn Thị Nh là vợ của anh Nguyễn Văn H. Do vậy, căn cứ vào khoản 1 Điều 376 của Bộ luật Tố tụng dân sự chị Nguyễn Thị Nh có quyền yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Văn H có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

[3] Về nội dung việc dân sự: Qua các tài liệu, chứng cứ Tòa án đã thu thập, qua lời khai của chị Nguyễn Thị Nh thể hiện: Nguyễn Văn H là con thứ 1/3 trong gia đình, có tiền sử sản khoa, nhi khoa bình thường, học hết lớp 7/10. Năm 1993 anh Nguyễn Văn H kết hôn với chị Nguyễn Thị Nh và sinh được 02 con phát triển khỏe mạnh, bình thường. Từ năm 1999 anh H có biểu hiện thay đổi tính tình, nói nhiều, nói linh tinh, lảm bảm cười một mình, hay gây gổ với hàng xóm, bỏ đi lang thang, có hoang tưởng bị hại, hoang tưởng bị theo dõi và hoang tưởng tự cao, có ảo thanh bình, ảo thanh xui khiến. Gia đình đã đưa anh H đi điều trị tại bệnh viện Tâm thần tỉnh Ninh Bình 4 lần và điều trị tại bệnh viện Tâm thần Trung Ương 1 lần. Từ tháng 6/2004 đến tháng 4/2022 anh H được quản lý và cấp thuốc tại Trạm y tế xã Q từ tháng 5/2022 anh H được tiếp nhận vào Trung tâm phục hồi chức năng tâm thần tỉnh Ninh Bình.

Ngày 27/3/2023 Tòa án nhân dân thành phố Tam Điệp ra Quyết định trưng cầu giám định số 02/2023/QĐ-TA trưng cầu Viện pháp y Tâm thần Trung Ương thực hiện giám định sức khỏe tâm thần, khả năng nhận thức và điều khiển hành vi của anh Nguyễn Văn H. Ngày 6/7/2023 Tòa án nhân dân thành phố Tam Điệp nhận được kết luận giám định sức khỏe tâm thần đối với anh Nguyễn Văn H. Tại bản Kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo trưng cầu số 129/KLGĐ ngày 28/6/2023 đối với anh Nguyễn Văn H, sinh năm 1971, địa chỉ: thôn T, xã Q, thành phố T, tỉnh Ninh Bình kết luận: “Tại thời điểm giám định, đối tượng Nguyễn Văn H bị bệnh Tâm thần phân liệt thể paranoid. Theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10

năm 1992 bệnh có mã số F20.0, bệnh ở giai đoạn thuyên giảm. Đối tượng có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi”.

Sau khi nhận được kết luận giám định, ngày 6/7/2023 chị Nguyễn Thị Nh có đơn xin thay đổi yêu cầu giải quyết việc dân sự, yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Văn H mất năng lực hành vi dân sự sang yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Văn H có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và đề nghị Tòa án chỉ định chị Nguyễn Thị Nh là người giám hộ của anh Nguyễn Văn H.

[4] Khoản 1 Điều 23 Bộ luật Dân sự 2015 quy định: “Người thành niên do tình trạng thể chất hoặc tinh thần mà không đủ khả năng nhận thức, làm chủ hành vi nhưng chưa đến mức mất năng lực hành vi dân sự thì theo yêu cầu của người này, người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định người giám hộ, xác định quyền, nghĩa vụ của người giám hộ.”. Như vậy yêu cầu của chị Nguyễn Thị Nh đề nghị Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Văn H có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là có cơ sở chấp nhận.

[5] Về việc chỉ định người giám hộ cho anh Nguyễn Văn H: chị Nguyễn Thị Nh là vợ của anh Nguyễn Văn H, là người có đạo đức tốt, không vi phạm pháp luật, không có hành vi bạo hành, xâm hại sức khỏe của người thân trong gia đình. Do vậy, căn cứ khoản 1 Điều 54 của Bộ luật dân sự chị Nguyễn Thị Nh là người giám hộ của anh Nguyễn Văn H. Chị Nguyễn Thị Nh có các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ đối với người được giám hộ có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi theo quy định tại Điều 57, 58 của Bộ luật Dân sự.

[6] Nghĩa vụ chịu chi phí giám định: theo Điều 161 của Bộ luật Dân sự chị Nguyễn Thị Nh phải chịu chi phí giám định là 4.333.750 đồng chị Nguyễn Thị Nh đã nộp đủ số tiền chi phí giám định.

[7] Về lệ phí việc dân sự: chị Nguyễn Thị Nh phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27; khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 149, Điều 367, Điều 369, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376, Điều 377, Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015.

- Căn cứ Điều 23, Điều 49; Điều 53; Điều 54; Điều 57; Điều 58; Điều 59 của Bộ luật dân sự năm 2015.

- Khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội khóa 14 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của chị Nguyễn Thị Nh.

2. Tuyên bố anh Nguyễn Văn H, sinh năm 1971; địa chỉ: thôn T, xã Q, thành phố T, tỉnh Ninh Bình có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

3. Chỉ định: chị Nguyễn Thị Nh, sinh năm 1974; địa chỉ: thôn T, xã Q, thành phố T, tỉnh Ninh Bình là người giám hộ của anh Nguyễn Văn H. Chị Nguyễn Thị

Nh có các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ đối với người được giám hộ có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi theo quy định tại Điều 57, 58 của Bộ luật Dân sự.

4. Về chi phí giám định: chị Nguyễn Thị Nh phải chịu chi phí giám định là 4.333.750đ. Chị Nh đã nộp đủ chi phí giám định.

5. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: chị Nguyễn Thị Nh phải chịu lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự là 300.000đ nhưng được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm đã nộp là 300.000 (ba trăm nghìn) đồng theo biên lai số AA/2021/0002715 ngày 28 tháng 02 năm 2023 của Chi cục Thi hành án dân sự thành phố Tam Điệp, tỉnh Ninh Bình. Chị Nguyễn Thị Nh đã nộp đủ.

6. Quyền kháng cáo, kháng nghị:

- Chị Nguyễn Thị Nh được quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày ra quyết định.

- Viện Kiểm sát nhân dân thành phố Tam Điệp, tỉnh Ninh Bình có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày ra quyết định. Viện Kiểm sát nhân dân tỉnh Ninh Bình có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Ninh Bình;
- VKSND TP.Tam Điệp;
- Chi cục THADS TP.Tam Điệp;
- Người yêu cầu;
- UBND xã Q, TP.T;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỢP

(đã ký)

Vũ Ngọc Tú